

יידישער

פעסטער ללאיד

ציטונג פיר

האנדעל אינדוסטריע. געווערבע אונד יידישע געזאממט-אינטערעססן.

Eigenthümer und Redakteur: Julius Dessauer.

ערישנט יעדען מאנאט
אונד דאגערסמאג
אונד קאסעס פיר
אסמעריריך-אונגארן
פיערע-לאגרייניג . . . 2
האלב-יאריג . . . 4
אינטערעסאנטע, גא. כ.
ריכטעף ווערדען בע.
רייטויליגסט אונגעקאמ.
סען און פערשענלעכע.
אללע יעדען הערען.
וועלכע אונס, אבאנגעני.
סעף צוזאפהרען נעניגט
זינד, ערהאלטען אונזערע
ציטונג גאנצארהלך.
גראט'ס צונעמעלע.

רעדאקטאן:
סעסט, קאנינגסמאג (נומ. 2
(בארן 5. ארישע הוי)
ווארן ברע 5 אונד
געלדענדונגען
צו ארעסירען זינד.
א נ נ א צ
(בעקאנטמאכונגען) אללע
איר ווערדען מיט 60 קר
סעף ציילע בערעכענעט.
סאן סראנגערייט אויף דען
יידישען פעסטער ללאיד
לויט אבינער ארעסעס
מיטעלסט קארעספאנד
רענקארטע אונד סאסט
אנווייזונג יעדען בעליע.
בינען סא.

Buda-Pest. (Nr. 45.)

פעסט יום ב. י"ח מנחם אב תרל"ה.

Montag 2. August 1876.

פאליטישע איבערייכט.

דער אויפשטאנד אין דער הערצענאוינא.
ווי ערפאהרען נייערדינגס. דאס איינע בע.
וואהנער דעס דארפס „געוויזן“ אין דער הערצע.
נאוינא זיך נאך מאנעטענא געליכטעס האסטען.
אויס זיך פאן דער גראסען שטייערצאהלונג צו ענט.
ציעהן. צופאלגע ווערעהאלטער איפאאדערונג.
ענטשראסען זיא זיך נאך הייזע צו קעהרען.
אונד אללע דאךעהנדע פארדערונגען צור בעצאה.
לונג דער שטייערשולדען בליעבען פריבלאזן: אים
געענטהיל. דא פונגען נין אן. נאנין אפען דא
עספארונג גענען. דא רע גע רע רונג
צו פערענען אונד שיקקען. אנווהעשטיפעטע אן
דא בענאכטאטען דארפער. אים דא פלאסטע
דעס האסטעס אונד דער אפענליכען ווערעוועט.
ליכטיט אנצושריען.

לעבאפטע צושטעמונג. - גענעהמיגט ווארדע
פאן דער גענעראלפערוואסלונג. דא ערריכטונג
פאן 23 נייען קלאסעסן. דא לייכטאכונג דער שול.
אונד אינשרייבנעהרען דער פאלקס. אונד ביד.
נערשולען. אויסשרייבונג דער נייען וואהלען. דא
פעסטשטעללונג דער שולפארשימעדער אונד אבער.
אויפעהער (שול-שמהל) דאס'ס ענדעטע דא זעצונג.

דיא אפענליכען נאמארע.

ווי האבען בערייט אפט מיטעטהילט. דאס
מיט ערסטען אויגוסט ד. דיא נייען אפענליכען
נאמארע אין ווירקאמקיס פרעסען ווערדען. וואס
אונגארן ניר צום פארטהילע דיענען ווירד. דען ווער
אין ביטטעווד אדער איינען פראצעס אינצוהייטען
האבען ווירד. מיט יעצט ניכט סעהר צו אונבע.
קאנטען פרעסירען פרוואסשרייבערן זינע צופאלכט
נעהמען. זאנדערן קאנן זיך געטראס אן דא קאניל.
אפענליכע נאמארע ווערדען. דא זינע אנגעלי.
גענהייט גענען איינע קלינע מאקע איבערנעמען
אונד אויספהרען. דיעזער נאמאר ווירד זיך אלס
אויפאקאס דא זאכע צו ענדע פיהרען. אונד ווירד
הורכאייס ניכט זא לאנגע צייט אין אנשפוך נעה.
סען. אלס עס ביזהער געשעהן איז. סאן איז
ניכט גענאפהייט. זיך אן זינען בעצירקונאמאר צו
האלטען. זאנדערן קאנן זינע זאכע וועלכעס בעליע.
בינען אפענליכען קאניל. נאמאר איסטער אן
פערטייען. נאכדעם דא אללע נעשארענע נאמארע
זינד אונד פיר אהרע זיבערהייט איינע געלדקראן
ליסטען סוססטען. מיטאן ערזעהן אינזערע לעזער
דען נאמען נאמען. דער מיט דיעזער נייען אינריכ.
זינג געשטיפטע ווארדע.

דיא פאלקסשוללעהרער-פראגע.

אין דער גענעראלפערוואסלונג ווארדען אס
30. 6. דיא אונגעלעגענהייט דער פאלקס-
לעהרער (וועדע פאריגע נוסטער) פאן צאהלרייכען
הערדען בעשפראכען דערען וויכטיגסטען מהיד
ווי אינזערן לעזערן אין קירנע מיטטהילען: דר.
סאכאן שילדערט דא אהען וויכטיגקייט דער
פראגע אונד ווייט דאס פארדעיונג דער בילדונג
אונד דען נייען הויט דער היפטשטאד אים אונ
טעריכטיגסטען. ער פארדערט. דאס דא גענע
האלפערוואסלונג זיך פיר דען אבאנטייערייכט
דער קלאסענלעהרער זיך אויסשפריבע ער
שטיסט פיר דאס קארעספערען ווערעהאלען
אין דער שלען וועגן אים קינד ארדענטליך פאר
ווארט קאסטען אלל. דא דא געהאלטענעהא.
היינ אקעסטרס רעדער. - באללאאל פראצעס:
טרט דאנענען. האפעטאן ווייטש אין דיערנדעס
דעניטיפעס אנטשעללען דער לעהרער אים און
טעריכטיגע ער קינער. דאס זיא ניכט נאשהג האבען
פערשיעדענע לעהרער. זאנדערן זיך לויט אונד
ליעבע פאן איינעם בעקאנטען לעהרער אנטפער.
ריכטעט צו ווערדען. וויליגט אבער ניכט פיר דא
געהאלטענעהאלען. נאכדעם נאך דא רעדנער
אדלער. ראכאש בעקעה ריבאר. פייא קהנעל
סעניקראיא אונד האפעטאן אהרע מיניגן אים.
געטייטש האבען. דאס סאן דא אונגעלעגענהייט נאך
אויפשעבען זאל. מיט געהאלטענעהאל צום שליסטע
דאס סאן דא זאכע ווענען דער געהאלטענעהא.
היינ נאך פאר פעהאנלינג דעס בודשעס פיר
1876 פארלענען זאל אונד הויט פאלנעהנדע הינצ:
האט סאן קין נעה. זא פאנגע סאן דאס שפארען
ניכט ביא דעס אינטערריכטיגען אללין אן זא.
דער נעהטע דאס: א: צע בודשעט פאר."

דיא געמיינדעראטה אונד שטייערבעהארדען.

אין דען לעצטען וואכען ווארדען צאהלרייכע
קלאגען לויט איבער דא שטרענגע. מיט וועלכער
דא שטייערבעהארדען ביא דער בעמעסונג אונד
אינשרייבונג דער שטייערן פארנעהן. דיעזע קלא.
גען. און דענען אינרייכענס דא הינענשטעללש בלי.
בען סאן. אב זיא אויסנאדעסלאן בערעכענעס ווא.
רען אדער ניכט. פאנדען אהרען וועג אין דא
פיעסטע אונד צילעצט אונד אין דען הייזענען
געמיינדעראטה. אין דער נעסטרייען זעצונג דעס.
וועלכען ווארדע אומלך דען אנטראו געשטעלש.
דא שטאדערעפארעוונאטען סאגע אין איינער איי.
נאכע אן דא רענעריינג גענען דא נייעמענס בע.
ליעכטע אללצוגראפע שטרענגע ביא דער שטייער.
אינעהיינע פארשעללונגען ערהעבען אונד זינער.
צייט דאס אבערדינעמענהיי פאן דעם געהאנען
שרישטע און קענטענס זעצען. ציר בענרינגען
הערטע דער אנטראו שטעללער אן. דאס דא
געענווייאטע צייטפעהאלטענעסען נאכע אונס.
געמעסטען זיא אונד דאס אים גענענעהילע דא
אונטער דען נאכוויינגען דעס קראכס לידענדע
בעפאלקערונג עהער איינע גראסערע מילדע ער.
ווארטען דירפע.

צווייא דארפשאפטען אין דער אומגעבינג פאן
געוועניע ענדלעשען ציערט דא וואפען. מירקען
פאלסטען זאמאר אהרעס בייאשטיילע אונד ער
בראכען וועכט דא קאזערלבען פולפעריהאלען
אין געוועניע אים זיך מיט מוטיאן צו פערזערען.
אינדעסטען בעועטעמען דא אויפשטאנדישען דא
שפראסטען אונד ווענע אונד שטעללען אויף זיי.
מינען פונקטען בעוואפענטע פאסטען אויף. דא
מירקען צאנען זיך אין דא פעסטען פלאטע צוריק.
דערווייט פאטא פראסטען אין קאסטאנטינאעל אן.
וועלכע האלטונג ער בעקאכטען זאלטע. אונד
עהיילט דא אנטווארט צונאכט דען פערוד צו
סאכען. דא אינווהענעמען (איינעהייער) צור גיערע.
לענגע דער וואפען צו בעווענען ער ערליעס נין
פאלנעהנדע פארקלאמאטען:
א. אס נאמען אטעסעס אונד דעס פראפעטען
בעעהאלע און דערווייט פאטא. הורד דען וויללען
מינעס הערען אונד סולטאנס פאלי פאן קאסטאיים
(1) אונד דער הערצענאוינא. דאס אללע יענע
וועלכע דא וואפען גענען דא פאטערליכע איינא.
רואט דעס פארשיאה ענדלעשען האבען. אין היי.
דען הייסקעהרען זיא ווערדען ניכט בעאנווהיט.
מיט אייכנאהע ערדיגען וועלכע זיך איינעס
אננרייכעס גענען פערזאנען אדער גענען דא א.
פענטיילע ריזע שולדיג געמאכט האבען און בע
פעלע איבערדעס. דאס יעדערמאן דער איינער.
האלב מינעס וועכטעס בעוואפענטע בעשראפען

שפאנישע געשיכטען.

דער בריעף, דעם דאן קארל און זייןען לעבען... 19. אהרנהייטעס געבערדען ון דאזין וואו אין נייזער פראפעס אונד האלס זיינעם נאך זיינערען פעסטער פאלעוונגען איבער מענשען ליעבע אונד קאנזשוידע. אונטער אנדערעם בעשווארע ער איהן אלס באַרפאנע ויין הויפט ניכט מיט דעם פלוכע איינעם הענקערס צו בעלאדען אונד זיינער, "ארמען מוטטער" ניכט זאלטע שאנדע צו מאכען. ער, דאן קארל און, "הערד דעם הויזעם באַרפאן" אונד אלס, קאָנני אללע שפאניער בערוערס דען, קאָנני איינער פארשייא, ווענען דעספען פערבעלערונג, דען זיינע ערוונגען צו וואַללען, אונד עס פלעיהלט איהם, ענטווער אבצוהארען, אָדער זיך ווען ניכטענס בעפעס אויפצוהארען. איינע לעבערליכערע היי בעלייא אלס אין דיעזעס בריעפע וואר נאך יע אונד ניר גענעם דא לעזען געוועזען.

ס אן ס ע ב א ס י אן. דאן קארליסטען ווייזען דיא פרוואונדטען אונד פריינדע דער ליבעראלען אויס עס ווארדען אויס פולאזא, וועניארא, אָנאס אונד אפשייא 900 פערזאָנען לעבעראסטען. עס הערשט אונד דיעזעס אונ לאסטען איינע פערבאסטען אויסרענונג.

ס אן ס ע ב א ס י אן. דאן קארלאס העילס אים 25 ד. מ. איינע איבערויכט איבער ויין מיליטא אב וועלכעס עס געלונגען אויס, נאך נאווארא פאָרצורוקגען. דאן קאר לאס ריכטעס אן דיעוועלכען איינע אנטפראכע אין וועלכער ער זיא צור אייטדייער אונד טיינע אייפאָרערטע. דיא קא גינליכען קרינעם פלעפען זעטעס דיא בעשעפונג דער קארליסטישען האָפעס פאָרס.

טאגעסנייאגי קיימען.

* איינע מערקווירדיגע אסקעראניק (איס דען וויינער נאכריכטען) ענטווערמען וויר פאלענינע אינטערעסאנטע מיטטהיילונג: אין לאנדאן בעשטערט איינע אסקעראניק ביא וועלכער מאן זיינע גלייכ דער אסקעראניק קאָנן, מאן פאלט איינע געוויסע פערזוכערונגעסבעהר (פראמע) אונד אויס דאן דאפיר פערזוכערט, דאסס אים פאללע מאן אין גליעד אס קארפער איינזיסט, וויא צ. ב. איינע האנד, איינע פיס, אין איג א. ד. ג. זא ערהאלט מאן פאן דער אסקעראניק געוועלליכעס איינע סוממע געלדעס אייסבעהאלט, דיא פערשיידענען גליעדער ווערען אויף פאלענדע וויינע בענאהלט: פיר אין איג צעהלט דיא אסקעראניק 1500 גולדען פיר ביידע איינען 3500 גולדען, פיר איינע האנד 1400 גולדען, פיר ביידע האנדר 8000 גולדען, פיר איינע אָדער עטליכע פינגער צעהלט דיא 350 גולדען, פיר איינע פיס 1400 גולדען, פיר ביידע פיסע 3600 גולדען, וויא זונגי בעסערקען דאהער אינזערע וויינען, ווען דיא זאנען: אויז עשיר השמח בחלקן וויר קאנניען דיעס נאך מינינג איינעם געלעדערטען זא פערשייטע הען דער דיא ביכטשאנען דעם וואַסעס, עשרה אין עינים, עינים, דיעס קינלע ערקלארען: ווארה האפט דאך אויס אלאז פרייענע דער געוונדע איינען צעהנע האנדע אונד פיערע האט איג זיך זיינער גליעדערס היללע ערשיינען קאָנן השמח בחלקן (דיא רעדאקטאן).

* (איס איינער צייטונג, פופעלד אין ירושלים) ווירד אינס הורד אינווען בעריכטערשטאטטער הערדן, קרעדינעס פאלענדע פערקוידיגע נע זעכטע מיטגעוועהלט: נאך פאָר 17 יאהרען איבער פילע איינע היבערבאנדען איינען פאן דער פרארי נאך דיעבענלאנד פערקערדענדען פאסטוואנען. דער אויסהויב בעזעפערטע זיך אויף 700,000 פאסטער. דיא ווייבע ווארדען איינעפאנגען אונד הוינערייב טעטע איינער דערוועלכען אבער פליכטעטע אונד געפטע לאנגע צייט נאכהער אין רוסלאנד פאָר צווייא יאהרען ערקאנזע דערוועלכען איג שטארב פאָר זיינעם טאדע זאנטע ער זיינען זאָהנען דאסס דאס געלד פאס אָבענאנגטען פאסטווייבע בעפיערע זיך אויס וואלדע נארה, ווי דער אויסהויב שטאטטען פירנען אין דער ערדע פערנאבען. דער זאָהן בע צייכעטע זיך דיא אונגעבענע שטעללע, קאנן נע נייא קרענע צייט נאך דעם פאלעמען זיינעם פאטערס רייזע ער נאך אשהן (גריעכענלאנד), ווי אים זיך מיט איינען ליבען אין פערבינונג צו זעטען דיא איהם צור אויסראבינג דעם געלישטאטעס פער. העלפען מאנען יעדאך וואַללעט איהם דיעזער פער. זיך ניכט געללענען דען אויך ער ווארדע פאן איינער

שייערען קראנקהייט איבערפאללען אונד שטארב פלאַמזיך. דאס פערזייכניס דער שטאטטע דעם פערנאבענען שטאטעס קאס צו האנדען דער קאמעראדען, זעלבע בענאבען זיך ענטשלאסען אויף דען ווען, דאך אויך דיעזע זאללען ניכט דען שפאני בעהעבען דען קינס יארען זיא אס ווענע ביז, "מיטבא" אונדלאנגט ווארדע שאן דער צויעקע איהרער אונטערנעהמנג איינעם און דער נאָלע שטאטראירטען טעלעגראפיעסען בעהאנגט גענע בען דיעזער בעאילטע זיך דיא אונגעלענענדייט האָהערן אָרט צו איינזיען דיא רעניערינג ערהעילט דאפאן קעננטניס, זיא זאנטע דין ליעס אן ארט אונד שטעללע אויפנאראכען אונד זיעה! דער פאָר 17 יאהרען דאוועלכט פערנאראכענע געלדשאטין קאס צום פארשיין!

* דאס יידיש-דייטש לעזען וויר קאננען אונ זען געהערטען לעזערן דיא מיטטהיילונג ניכט איג טעראסטען, דאסס אויף אנטפערעהלונג דיעזער פאלקשולדערהער פילעל אור, עלטערן זיך דיעקט ענטשלאסען האבען, דען יידישען פעסטער ללאדי" (מראצנדע) זיא אויך אנדערע דייטשע בלאטטער אויס הויזע האלבעט צו אבאָקלערען אויס דער אייג פאכען אבויכט שאן, אויס איהרע קינדער דארויס יידיש-דייטש געלייב: לעזען לערנען צו לאסטען (געוויס נאכאהמענסויערע).

* דיא שילדען אללער מאנאריכען דער וועלט בעטראנען ליט מיטטהיילונג איינער אָרענטאלישען צייטונג 4,700,000,000 סטערלינג, פאָר צווייא יאהרען נאך בעטרוג דיא שילד מיט 500,000,000 סטערלינג (פאונד סטערלינג א 10 גולדען) ווענענער אלס דיא אָבערוואהנטע סוממע - דיא יאהרליכען צינוען דער שילדען אללער מאנאריכען אויס אין סוממע פאן 188,550,000 סטערלינג, דיא קליינסטען צינוען צעהלט דיא ב. ר. מ. א. נ. י. ש. ע. ג. ו. ז. ו. ג. (גענלאנד) דיא זעלבע ניר דרייא יאנד איג האלב פערזענט בעטראנט, דיא גראסען צינוען הוינענען צעהלט דיא מעקסיקאנישע רעניערינג, וועלכע 18 פאן הוינערעס אויסמאכט.

* אויסווייז דער יידישען פאלקסקינע אין וויינען אין דען לעטסטען מאנאטען ווארדען פער אכרייכט: 27,071 גראסע, 143,413 קריינע פארשיינען אונד 65,783 באַרדע דער אבזאטין האט אין דען זאמטערמאנאטען צוגעקאממען.

* אין בימאטשאק איינוויס פאן סקאליטין שאפטען אין בעהארטעס ווייב אאסטער אויס איינע פאסטען ברינגען, ביים היינטיגען פערלאך זיא דאס איבערנעוויכט, ווארדען זיא אין דען ברינג נען שטרעצע אינד אויך איהרען טאָט געפונדען אללע וועדערבעלענעס פערזוכע דער ארצטע בלייבען ערפאלליך.

* (אין רעקיאס אין האליטש האט אס 25 פ. מ. אין הספד פיר דען האָבעלניגע קאזער פריימאנד אין פיערליכטער וויינע שטאטטע פונדען ראכענער פאל אס אונד קאנטא קייזער פערפעהלען ניכט אויס פיערליכ קייט צו איינעם ערהעבענדען אונד וויינעפאללען אָרטע צו געשטאטען וועלכער זאָהאל ביא דען אויראטלישען אויס אויך ביא צעהלדיג אונזענדען הערשאפטען אים פראסמען אונגעדינקען בלייבען ווירד - (סיביריעניש) דיא איד, געמינען אין ישרא ערהעילט פאס רעליגיאָסאָנע איינע אינטער, שטיטצינג פאן 400 גולדען צור ערהאלטונג איהרער שילדען - אויך דיא אויז קאנזענענעמינדע אין האליטש ערהעילט הורד פערזיינענדיג דער הערדען פארשיטענער, יאן הערצעפלד, אונד מארקוס וואלדער) איינע סיביריענישען פאן 300 גולדען.

* (שולבער) אין טעקסאס אין אמעריקא עקסיטירט אין געזעטן צו פאלע דעסען עיע פערזאן צווישען 6 אונד 18 יאהרען פערפליכטעט אויז דיא שילדע בעווענע צו מיסען, דיא אבער דיא מאַדען אלהאראט שאן פרייער הייראטהען זא ווירד אללער פרווארטונג נאך ערוואהנטעם געזעטן מאַדיפיערע (אבועגאיערש) ווערדען מיסען, פאָר קרינעס ערצאהלט אין אמעריקאנישעם בלאטט ערהעילט אין דארטיגער קאממיסאָר איינען בריעף פאן איינער 17 יאהרען שילדען אין וועלכעם זיא שרייבט איד האכע איינען מאנן פיר וועלכען איד זאָרען מיס, אויך קנד פאך פללענען ווארשען

איך מיס וואשען קאכען, דאס הויז אין אָרדונג האלמען, וויא בלייבט מיר נאך צייט אין דיא שילדע צו געהען? איך ביטטע דאהער מיר ניכט צו בע שטראפאָען ווענן איך אָהנע מין פערשולדען דיא שילדע ניכט בעווענע קאנן! (וויינער נאכריכטען).

* (אין טרייווענס בילד) אין צוטפערמאן אין שילדאין אין אָבערסטערייך האטטע נאך אים אלטער פאן 60 יאהרען איינע פרויא פאן 17 יאהרען צום וויינע געקאממען אונד לעבטע מיט וויינע זאָהנען אין שטעטעס אונדערען אונלאנגעס וואר נון אין פעסטסטאן, אונד דער פאסטער האטטע זיינע זאָהנע גענען אללע הערקאממליכקייט ניכט צו דעם אויבליכען פעסטמאהלע געלאדען, איינע קראָנקונג פיר ריעוועלכען, אינפאלגע דערען זיא אללען וויינערען קערקעהר מיט איהם אבצוברעכען ענטשלאסען ווארען: צום לעטצען מאלע וואַללען זיא נון דיעסמאל נאך צו איהם געהען, אים איהרען פעסטעס איהנען פערוויינערען ערשטאטטמאטהייל פאן יע צירקא 15 גולדען צו פאָרדערן אן דער סהיר בענענענטע איהנען איהרעס פאסטער פרויא, וועלכע זיא ריינגענד באס אונד בעשוואך, ניכט אינס וואָהן צו געמינען צו פערפען, דער אלטע האטטע ערוואס צו פיל געמינען אונד שלאפט שאן, דיא זיא אבער זאָה, דאס זיא יענע פאן איהרעס פארהאבען ניכט אבבריינגען קאָננע זא ענטפערניטע זיא זיך, אונגליק בעפריכטענער, אויס דעם הויזע, אלס דיא זאָהנע איינזאטען, איבערמאנטע דען אלטען פרישטאדע וואוסה אונד יאָהצאָן, ער ערנירפא אין ביל אונד וואַללעט אויף זיא איינזינגען, דיעזעס ווארדע איהם יעדאך ענטוואונדען, ער ערנירפא נון אין נראכטע פוסטער זיינע שטאט נאך איינעם אונד זאָהנע דיעזער פונג דאסוועלכע מיט דער האנד אויף וואָביא ער פרייליך דיא האנד זיך פאללענדעס דריכטניס נון וואַלל פיען דיא זאָהנע, אויס נאך גראסערעס אונגליק צו פער היינען זיך ענטפערניגען, דאך דער אלטע הורד פאס צווייא מאלונע מיסלינגען זיינע אבויכט אים פרישטאדע וואוסה פערזעטעס, הייסע דאס נעווארד פאן דער וואנד אונד דריקט עס אויף דיא האפאניאלענדען זאָהנע אב, איינען דעוועל בען פראָפ דיא פאללע לאדונג, אונד וואר דיא וואונדע איינע זא ערהעבליכע, דאס דער מאנן אין קרעצער צייט דיעוועלכען ערלאז, דען פאסטער יעדאך ערנירפא, אלס ער דאס ענטפערליכע זיינער סהאס ערקאנטע, פערזווייבלונג איבער דאס געשעענען, אונד ער מאכטע אים וואלדע מיט דעם שטיקע זיינעם לעבען אין ענדע.

* איינע נעסטע באַטישאַפֿט (דיא פרויא איינעס פעסטער פרוואוסערס ערווארטטע זייט מעהרערען וואָכען גלייך סאָר ציילען פאן איהרעס מאנגע דער ווענען זיא נער צערישטענען געווענהייט דיא זענאדער אין אָסטערע (פאָרזירן) געווענען ענדליך פראָפ דער בריעף און פעסט און אבער ער פונד דען פאסטשטעלען, געוויאָן אין דעם בריעפע ציינע דער "לייבע מאנן", דאס איהן איין אונגעפאָרמבארער דראנג נאך אמעריקא פירטע, אונד דאס ער פאן דאָס ניכט וועדער צוריקגעהען ווערדע דיא דאס העכסטאר שפעטס אין בעסטער הארמאנע נע לעכט האט, אונד דער פליכטע, וועלכער זיך אין דען בעסטען פערהאלטענען בענאטא, איינען דראָסן הייל זיינעם פרישטאטען צוריקליעס, און פערשייטענע איד לעכט טערע, דאס ער אין איינעם אפאללע פאן מעלאנכאליע, אן וועלכער ער זייט דען לעטצען צווייא יאהרען ליפט, דיא וויינע ריינע אונטערפעטן האכע, דיא בערזייניגסווערשע פרויא האט דען ענטשלוסען געסאטע, דיא בעשוועליכע ריינע צו אונטערנעהמען, דאמט שער אָהנען קראנקע מאנן אויף פערנען לאנדע ניכט אלליין שטענע אונד איהרען קינ דען דער פאסטער וועדערנענענען ווערדע.

* (האָדעס אלטער) אין שטייאמאנער אויס אס 27 פ. מ. קאָלאָנאן קאָהן אויס אלטער פאן 112 יאהרען געשטאָבען דער מאנן וואר געוונד אונד קראַפטיג הורד אין אייבישאטעס לעבען ער ערצאהלט אללע געשיכטען זיינער קינדערהעדע אונד וואוסטע גענייא אויף דיא פאנ צאנערקריגע זיך צו עראנגען קאָהן הוינערפאלט קינ דער ענקלע אונד איהרעקל.

* (שיינעניגען) אויס ערשטען קווארטאל דיעזעס יאהרעס ווארדען געפאָנט 28,973,718 שטיקק 20 קריינע: אונד 51,646,957 שטיקק 10 קריינע שטיקקע אויס געזאמט: געזענע פאן 10,989,639 גולד, 30 קרי: פיענער 3,000,298 קריינע: אונד 21,306,806 קריינע שטיקקע אויס געזאמט: ווערשע פאן 337,039 גולד, 98 קרי, צוואממען אויס ווערשע פאן 11,296,679 גולד, 25 קרי, אויס צווייטען קווארטאל דיעזעס יאהרעס ווארדען קינע געפאָנט יאן דער קרעמניטער פראנענשאטל פערזליכען ענדע זיא 1,100,000 עהנקריינע שטיקקע אויס ווערשע פאן 110,000 גולדען, 100,000 קריינע שטיקקע אויס ווערשע